



Zakład Ubezpieczeń Społecznych



.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ubezpieczenia społeczne w Europie

Pomysł na ubezpieczenia społeczne narodził się pod koniec XIX w. w Niemczech. Był to okres rewolucji przemysłowej w Europie. Inicjatorem tych zmian był kanclerz II Rzeszy Otto von Bismarck.



Lata 1880–1930 to czasy eksperymentu i poszukiwań w polityce społecznej koncentrujących się wokół znalezienia najlepszych sposobów ingerencji państwa w sprawy socjalne. Istotną rolę w kształtowaniu współczesnej polityki społecznej odegrał kanclerz II Rzeszy Otto von Bismarck. Był on inicjatorem wprowadzenia trzech rodzajów obowiązkowego ubezpieczenia:

- na wypadek choroby (1883),
- od wypadków przy pracy (1884),
- w razie starości i inwalidztwa (1889).

Ustawy niemieckie dały innym państwom europejskim impuls do poszukiwania najlepszych sposobów na problemy socjalne. Wiele z tych krajów uznało niemieckie rozwiązania za modelowe i warte naśladowania.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Polski system ubezpieczenia społecznego – ZUS



28 marca 1933 r.
– ustawa o ubezpieczeniu społecznym,
która scaliła system ubezpieczeń
społecznych w całym kraju

24 października 1934 r.
– rozporządzenie Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej Ignacego
Mościckiego powołujące Zakład
Ubezpieczeń Społecznych

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości ustawodawcy stanęli przed zadaniem stworzenia jednolitego i nowoczesnego systemu ubezpieczeń społecznych. Na terenie odrodzonego kraju obowiązywało ustawodawstwo państw zaborczych. Ujednoczenie systemu ubezpieczeń w II Rzeczypospolitej trwało kilkanaście lat. Wbrew pierwotnym założeniom usuwanie różnic w przepisach pozaborczych następowało stopniowo, w drodze częściowych regulacji.

Uchwalona 28 marca 1933 r. ustawa o ubezpieczeniu społecznym scaliła ubezpieczenia społeczne, likwidując ostatnie relikty ustawodawstwa pozaborczego w tym zakresie (dlatego nazywana jest ustawą scalenią). Objęła wszystkie rodzaje ubezpieczeń społecznych: chorobowe i macierzyńskie, na wypadek niezdolności do zarobkowania lub śmierci osoby ubezpieczonej, wskutek wypadku przy pracy lub chorób zawodowych, a także „wszelkich przyczyn” oraz emerytalne robotników i pracowników umysłowych.

Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 24 października 1934 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym pięć odrębnych instytucji – Izbę Ubezpieczeń Społecznych, Zakład Ubezpieczenia na Wypadek Choroby, Zakład Ubezpieczenia od Wypadków, Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych i Zakład Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników – połączono w jedną, pod nazwą Zakład Ubezpieczeń Społecznych, z siedzibą w Warszawie. ZUS zarządzał pięcioma funduszami ubezpieczeniowymi połączonymi administracyjnie, ale wyodrębnionymi finansowo.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ZUS zajmuje się:

- ❖ przyznawaniem i wypłatą m.in. **emerytur, rent, zasiłków chorobowych, macierzyńskich;**
- ❖ pobieraniem i gromadzeniem składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych;
- ❖ pobieraniem składek na ubezpieczenie zdrowotne i przekazywaniem ich do Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ);
- ❖ prowadzeniem indywidualnych kont ubezpieczonych i kont płatników składek (przedsiębiorców);
- ❖ realizowaniem zadań z zakresu prewencji rentowej, w tym kierowaniem na rehabilitację leczniczą do ośrodków rehabilitacyjnych.



Emerytura: świadczenia zapewniające utrzymanie na starość, przysługujące osobom, które odprowadzały składki przez lata pracy.

Renty: z tytułu niezdolności do pracy, rodzinne (po zmarłym ubezpieczonym członku rodziny), socjalne (wypłacane osobom, których niezdolność do pracy powstała m.in. przed ukończeniem 18 lat).

Zasiłki chorobowe: świadczenia wypłacane na podstawie zwolnienia lekarskiego na czas choroby.

Zasiłki macierzyńskie: świadczenia wypłacane podczas opieki nad dzieckiem po jego urodzeniu albo przyjęciu na wychowanie.

Zasiłki opiekuńcze: świadczenia wypłacane podczas opieki nad chorym dzieckiem (w określonych przepisami sytuacjach nad zdrowym dzieckiem w wieku do 8 lat) lub innym bliskim chorym członkiem rodziny.

Zasiłek pogrzebowy: świadczenie wypłacane po śmierci danej osoby, które ma zrekompensować koszty pogrzebu.

Świadczenie przedemerytalne: wypłacane m.in. osobom bezrobotnym, które zostały zwolnione z pracy z powodu likwidacji stanowiska pracy albo upadłości firmy i którym do emerytury brakuje niewiele lat.

Dodatek kombatancki: przyznawany kombatanom pobierającym emeryturę lub rentę.

Fundusz Pracy (FP): jego środkami dysponują urzędy pracy, finansując zasiłki dla bezrobotnych, prace interwencyjne, roboty publiczne, szkolenia dla bezrobotnych itp.

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP): ma zapewnić m.in. wypłatę zaległych wynagrodzeń pracownikom, których pracodawca jest niewypłacalny.

Fundusz Emerytur Pomostowych (FEP): finansuje emerytury pomostowe.

Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ): finansuje świadczenia zdrowotne udzielane ubezpieczonym i refunduje leki.

Indywidualne konto ubezpieczonego: zapisywane są na nim wszystkie wpłacane za daną osobę składki.

Konto płatnika składek: zapisywane są na nim wszystkie składki odprowadzane przez danego przedsiębiorcę, a także informacje, za kogo są opłacane.

Indywidualne konto ubezpieczonego i konto płatnika składek prowadzi ZUS.

ZUS

Uczestnicy powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych to:

UBEZPIECZENI	ŚWIADCZENIOBIORCY	PŁATNICY
<p>ponad 14,8 mln ubezpieczonych (m.in. pracowników, zleceniobiorców), dla których ZUS prowadzi konta, odprowadza składki (do OFE, NFZ), wydaje decyzje w sprawach niezdolności do pracy (czyli rentowych)</p> 	<p>ponad 7,2 mln świadczeniobiorców (np. emerytów i rencistów), dla których ZUS ustala uprawnienia do świadczeń, oblicza ich wysokość, dokonuje przeliczeń i wypłat</p> 	<p>ponad 2 mln płatników składek (m.in. pracodawców, zlecających) rozliczających składki za siebie i za pracowników</p> 

6

OFE – otwarte fundusze emerytalne, których w Polsce działa 12.

NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia.

W Polsce są jeszcze inne systemy ubezpieczenia społecznego, które obejmują rolników (KRUS – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego), służby mundurowe, prokuratorów i sędziów. ZUS ich nie obsługuje.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

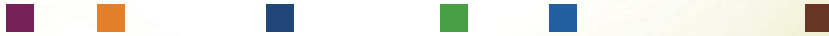
.....

.....

.....

.....

.....



Składki na ubezpieczenia społeczne wpływają do specjalnego funduszu zarządzanego przez ZUS, zwanego Funduszem Ubezpieczeń Społecznych (FUS).

To ze środków FUS wypłacane są świadczenia. Oznacza to, że

ZUS zarządza FUNDUSZEM UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (FUS)



UWAGA:

ZUS ≠ FUS



Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (FUS) – jego budżet tworzą składki na ubezpieczenia społeczne i dotacje z budżetu państwa. Fundusz może także zaciągać krótkoterminowe kredyty w bankach komercyjnych. Środkami FUS dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Przeznaczone są one na wypłatę świadczeń emerytalnych, rentowych, chorobowych i wypadkowych.

Dlaczego różnica między ZUS a FUS jest taka istotna? Bo ZUS jest jedynie instytucją, którą państwo polskie powołało, by zarządzała zbieraniem składek i wypłacaniem świadczeń (m.in. zasiłków, rent, emerytur). ZUS jest instytucją realizującą politykę państwa w zakresie ubezpieczeń społecznych.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....



Wysokości składek i zasady wyliczania świadczeń określa parlament.

ZUS

8

A series of horizontal dotted lines for writing, consisting of 18 lines.



Podstawa prawna

Dziennik Ustaw - 6 - Poz. 963
Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 czerwca 2016 r. (poz. 963)

USTAWA
z dnia 13 października 1998 r.
o systemie ubezpieczeń społecznych

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1. Ubezpieczenia społeczne obejmują:

- 1) ubezpieczenie emerytalne;
- 2) ubezpieczenia rentowe;
- 3) ubezpieczenie w razie choroby i macierzyństwa, zwane dalej „ubezpieczeniem chorobowym”;
- 4) ubezpieczenie z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zwane dalej „ubezpieczeniem wypadkowym”.

Art. 2. 1. Ustawa określa:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ŚWIADOMY ZAWSZE UBEZPIECZONY



Wydatki Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

są na poziomie
ok. 50%
wydatków budżetu państwa



WYDATKI w 2016 r.

Budżet państwa
368 mld zł

FUS
ok. 204 mld zł

